yrilin proletaarinar negedegte! Proletarii vsex stran, soedinjaites!

Buriaad-Mongoliin

YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK holon yiledb. eble... B-M. zebleliin ɵmɵnɵɵs ɵdɵr byri niitelegdene. ... zilde garça baina.

1933 onii Iiyynl 23 nii ɵdɵr

№ 143 (999)

Zakika yne

Sara byriin 2 tek. 50 mɵngɵ 3 sariin 7 tek. 50 m. 6 sariin 15 tek. 12 sariin 30 tek. dugaar nezeediin yne 10 mɵngɵ

„YNENII" KOROONII AADRIS: —Улан Центросоюзная № 19 ... редактора—344, секре...

Ɵbɵsɵ kuriaalgiin beledkelde-bolşoviig teempe

Ɵbɵsɵ kuriaalgiin tuiliin jike s tɵriin ba azakuin udka çana- tukai kelesenii kereg ygei. yyn tukai BK(b) namiin TK ba SR-iin AKZ ɵɵsɵdiin main 24-nii ɵriin togtooldo todorkoi cekeer mdeglesen juma. Tus togtoo- kojordugaar ɵbɵsɵ kuriaka ba losiin tukai zyilde bişikeni TK AKZ-bykii namiin ba zɵblɵ- emkinyydiin sanaliigi kan- ulkani, ɵbɵsɵ knriaalgiin tula narçigi sanalaa tabidag ygei ba ɵsɵ kuriaalgiin kɵdɵlmɵriigi abaritaigaar emkidkedeg ygei adaliigi ogtolon usadkakiigi radkaka gesen baina. Ene bol, nai namiin zɵblɵliin ba bykii lkoozuudiin emkinyydte delge- gyi zaabari bolzo ene zilde lkooz, sovkooz, ba ɵmçɵtɵ ai- d byrinde bykii kamtadkasan ɵmçɵtɵç medelde baisan malii- beki kooliin talaar dyyren ka- akaas gadana, jireke kabariin ii cagaa kergelegdeke kɵdɵlɵkɵ ei zapaas ɵbɵsɵ—siilosiin baa- gi dyyren kangaka josotoi ge- duradkal mɵn bolno. Uçar e tula bidenii zorilgo bol, ene de ɵbɵsɵ—siilosiin tɵsɵbiigi bolzortoni zokioozo, tyyniigi lkooz, sovkoozuud, tyynii bri- adiin ba ɵmçɵtɵ ail byride kyr- ke ba enyyniigi erkilkedee ɵn- rɵgçɵ ziliin mete gaagaar kyr- ke bişe kedii toonno siilos ɵbɵ- beledkeke tukai todorkoi tɵsɵb kioozo, dyyrgeze çadaka kyçiigi gan yzeze kyrgeke josotoi ba ɵsɵ—siilosiin kuriaalgiigi erki- edee toogiin taliigi ba ilanga- çanariin taliigi karaka ɵbɵsɵ çalga ba kuriaaka—comoko oriin koorondokiigi tencyytei uulka çukala şuu, mɵn ɵngɵ- gçɵ ziliin mete cabçalangiin maigi cabçan ygei orkiko ce- lgenyvdtei eris temeceze, ene de cabçalangiin gazariigi jaabaç 0 kubi edleke zorilgotoi ba algatai geze medeke keregtei.

Cabçagdasan ɵbɵsiigi kataasanii yleer cag daruini comozo kuriaaka kereg bol, imagta çanar sain tai ɵbɵse-siilos abka çukala zorilgo geze medeke keregtei.

Ene tuiliin çukala kemzeenyydiigi manai kolkoozçon ba sovkoozuudiin kɵdɵlmɵriçɵn ɵngɵrɵgçɵ ziliin ɵbɵsɵ kuriaalgiin yjede kerken bodoto deereni gyicedkesen belei gebel zarim aimagiin, zişeel bel: Selengiin aimagiin, ilangajaa deede-taliin somonuudta— ekin udaa ɵbɵsiigi cabçaza dyyrgesenii syyleer negen darui kuriaaza comokodo „zokistoi" juuma geze cabçagdasan ɵbɵsiigi mɵr deereni sarasaraluulza kebtyylsenii syyleer bykii ɵbɵsiigi usa boroondo gutaaza kocorgoson zigşyyritei buzagai kereg baisan.

Socialiis maliin azaliigi debzyylen saizaruulka ba tyyniigi sainaar karaza abka jabadaliin gol zorilgiigi gyicedkeke çukala kemzee bol imagta sain çanartai ɵbɵsɵ kuriaaza abka geze medeke josotoi, iigezeç namiin TK ba SSSR-iin AKZ-nyyd ɵɵsɵdiin togtooloor ujalgalsan baina. Ene aikabtar jike ulas tɵriin ba aza akuin udka çanartai bolko socialiis maliin saizaraltada yndese bolko ɵbɵsɵ kuriaalgiin ba siilos beledkeliin kampaanida ekin tyryyn ezen bolzo, namiin ba zɵblɵliin udaridalga zaabariaar, ene kampaaniigi cag bolzortoni amzaltataigaar ɵngɵrgɵkiin tula 1500 şakam ɵbɵsɵ cabçalgiin ba 900 taraadag maşiinatai 18 MSS azallaza baina. Manai respyybiikiin MSS-uud bol ene zilde ɵngɵrɵgçɵ zilees nileed ygei jikeken maşiiniin kyçetei oroko juuma. Tere tula, ɵbɵsɵnii tɵbiin koroon bol, doodo şatiin MSS uudiigi ene ɵbɵsɵ kuriaalgiin ba siilos beledkeliin kampaanida dyyren 100 kubi bykii maşiina zebsegiigi zasasan ba zapaasiin beledkeltei ugtakiin tula ene cagaas opiratiiv kɵtɵlbɵri ɵgçɵ udaridan zonkilozo baika ujalgatai baina. MSS-uud bol kolkoozuudiin, sovkoozuudiin ba ɵmçɵtɵ azaltanii dunda ene cagaa brigaada emkidkeze, tedenii dunda azaliigi zebɵɵ tabika; ɵbɵsɵ-siilos amzaltataigaar ɵngɵrgɵkɵ tukai nam ba zasagiin çukala togtooluudiigi nebtergen oilguulka kɵdɵlmɵriigi erkileke josotoi azai.

Geke zuura ene ujalgajaa MSS, kolkooznuud ba ɵmçiin azaltan kangaltataigaar beledkeze baina geke arga ygei, jub gebel: Selengiin 1 ba kojordugaar MSS—nuudiin direegternyyd sajakan Deede—Yde koto maşiiniin keregcel, toso, zapaasiin keregcel abkiin tula jireze keden ɵdɵr demei jabaza koosoor bucasan baina, Borgoin sovkooz bol odoo kyrtele ɵbɵsɵ kuriaalgiin maşiiniigi zasuulan ygei 40 cabçadag maşiina ba ba 30 m o r i n tarmuurnuud ebderkei kebtene, kolkooz ba sovkoozuudiin ɵrgɵlziin brigaaduudiigi ɵbɵsɵ—siilos tukai emkidkegdesen ɵdii, tedende tɵsɵb kyrgegdesen ygei g. m. zigşyyritei dokioonuudaas baicaabal, ɵbɵsɵ ba siilosiin kampaanida sainaar beledkeze baina geke ton arga ygei şuu.

Ɵbɵsɵ ba siilosiin kampaanida dyyren beledkel ygei ba kereglegdeke zebseg zapaasaar dyyren kangalta ygeigeer manai MSS-uud ɵngɵrɵgçɵ zilde orozo ene kampaaniigi buzagaigaar tasalduulsan belei (Selenge, Kiagta g. m. aimaguudta). Ene baidaliigi odoo zilde dabtaza bolko ygei, eelzee kylieeze, oportuniis joso gargagçadtai, angiiin daisad bolko niudargaçuud, lama, nojod ba tedenii aagintanuudtai eris temeceze, tedenii koroto cedegliigi kukalan daraza, ene ziliin ɵbɵsɵ kuriaalgiin ba siilosiin beledkeliigi cag bolzortoni, nam ba zasagiin tabisan zaabariin josoor 100 kubi gyicedkekiin tula ene cagaa bolşoviig josoor daiçalan temeceke nam—zɵblɵliin, kolkooz, sovkooz, MSS—MTS—uudiin ba idebkite, ɵmçɵtɵ azaltanii ene ɵdɵriin ujalga baina.

Kabariin Tarilga

Erkim sain urgaciin tɵlɵɵ byke kyçee elsyylke

Selengiin MTS.

Kɵdɵɵ azalda koro kyrgegçed jireke byri kolkooz sovkooziin olido garza ygei tuilliin jike ta- aida tariaagi ygei kiike meteer ro uçaruuldag baina. Selengiin ST-to yzegdesen ajuulda dokioo l byke aimaguudiin emkinyydte dɵɵazalda koro kiigçedtei te- ceke seremze oruulka socialiis gaciigi kamagaalaka temeceliin ontodo byke zebsegee elesyy- gi ujalagalana.

Kɵdɵɵ azaliin urgaciigi gemtɵe- e nogoonii korokoigi ygei kike, gaciigi kamaalaaka temecelde ke zɵblɵliin ba kolkooziin nii- n ujalga mɵn baina şuu.

AKZ-iin gargasan erkim sain ur- ciin tɵlɵɵ temeceke tukai tog- l bol bykii MTS sovkoozuud kolkoozuudiigi ujalgalsani, ag- teeknikiin kemzee abalgaar nogo- ii korkoitoi temeceke gesen. e jabuulgiin negen kizaarlaka mzee abalga ba tarilgada baidag eekein yyriigi yndeserni ygei lgoko, enyynii tɵlɵɵ tarilgiigi g ɵbɵsɵnɵɵs ceberleke tuiliin kala. Nogoon korkoitoi teme- kedee kiimiin zyileer kemzee algiigi erkileke ton çukala.

Kɵdɵɵ azaliin urgaciigi gemtee- e nogoonii korkoigi ygei kiikiin kai OBV bol tuskai zaabari zo- ozo tyyniigi sajakanaar doodo kinyydte gargana, tyyn dotoroo BV kiimeer temeceke tukai ai- btar çukala kemzeenyydiigi ka- an juma. Tere tula tus zaaba- josoor alduu ygei temecekɵ dɵlmɵriçɵdiigi beledkez, socia- tarilgiin urgaciigi gemteegçe rtontoi daiçalkii josoor temece- bygediin ujalga.

Aimaguudiin, nam zɵblɵliin kinyydiin seremzetei, OBV-iin MTS-iin aparaadiin nutaguu- kɵdɵɵ azalda kooro kiigçedtei bolzortoni temecekiigi ɵrgɵn lkoozçon niitiigi eleryylen, ila- ajaa nogoon korkoitoi temeceke bodal bol, urgaciigi kamaalaka icedkel bolno.

Ijyyni 15-aas ogtaabriiin 15-ky- r zarlagdasn, aimag, somonii blɵl, MTS ba kolkooziin zun - mariin kɵdɵlmɵriigi sainaar gyi- lkeke tukai ulaan koonkyrce bol, kɵdɵɵ azalda koro kiigçedtei temeceke jabdaliin negen dytiin zyil mɵn şuu. Aimagiin emkinyydiin zorilgo bol, ene koonkursiin ulas tɵriin çukaliigi ɵrgɵn kolkoozçon ba azalça ɵmçɵtɵniigi elesyylen, erkim sain urgaciin tɵlɵɵ temeceke, kɵdɵɵ azalda koro kiigçedtei emkiteigeer temeceke loozongiin yndeseer jabuulka.

Ene kampaanida kolkoozuud, sovkoozuud, MTS MSS-nuud ba aimaguud bygederee amzaltataigaar erkileze nɵk (staalinda)raafa rta ɵkiin tula ba kizaariin kojordugaar kolkoozçon-udaarniguudiin kuralda ɵɵsɵdiin tɵlɵɵlɵgçɵdiigi tomilojaa gesen loozon uriaa bariza temceke josotoi zunii-namariin kɵdɵlmɵrinyyd paar beledkeke, ɵbɵsɵ siilos, kuriaaka; tarilgiin urgaciigi kuriaaka propoolkiin kampaaniiigi erkileke g. m. kɵdɵlmɵriigi jabuulka zuuraa urgaciigi gemteegçe nogoonii korkoitoi temeceke kɵdɵlmɵriiigi negeç minyyte martal yge ene bol, siilos urgaciin ajuulta daisan geze medeke keregtei.

M-Şiberiin MTS-nuud tasaldabariaa usadkaza baina

Gaşiin MTS ene Ijyyniiin 15-nii ɵdɵrɵɵ tarilgiin tɵsɵbiigi 100 kubi Konkoliin - 98 kubi, mɵn somonii kolkoozuud tɵsɵbɵɵ 102 kubi dyyrgebe, Cuulgiin somon—117 kubi, Zaganii—101 kubi g. m. bişe kolkoozuud tarilgiin tɵsɵbiigi gyicedkesen.

Sutain somonii ɵmçɵtɵn tarilgiin tɵsɵbiigi 108 kubi gyicedkebe' Guçadiin—110 kubi, Cagaan-Çuluutain ɵmçɵtɵn 100 kubi, ene meteçelen bişe somonuud dyyrgesen juma. Aimagiin tɵsɵb kamta 95 kubi balbo.

Şabaanii

Zemetende kemzee abka keregtei

Kabaanii aimagiin, Kanabiin somonii „Şine-Baidal" geze arteel, bol ene kabariin tarilgada gynzegei tasaldabaritai tarilgiin tɵsɵbiigi ene Ijyyniiin 10 nii ɵdɵr araikan 50 kubi bolgood baina. Ene baidal imagta tus arteliin praavleeniiin kɵtɵlbɵri zaabri ɵgɵzɵ çadaka ygei ba kolkoozçon byriiin kiize baisan kɵdɵlmɵriiigı şalgaza yzen za sabarilaza çadaagyi deerees bolson şuu, tyynees gadana kolkoozçonii azal emkidkelgiigi tiime geşe ygei muugaar tabisan, ken kaişa durlagçad tiişee jabaza baisan juma.

Tus kolkooziin pravleeni bol ene buzagai keregiin şaltagaanii imagta maliin kooloor dutamag baisan ba yrisenii tariaa ygei g.m. oportuniis şaltagaar yndeseleke juma. ynendee tiime bişe, tus arteel bol ɵbɵsɵ ba tariaanii yriseer dyyren kangagdaad baisan belei, tyyniigi imagta tɵsɵb ygei gargaşalsan deerees ba kɵdɵlmɵriiin moridoo kamtalsan ygei ger gertee bariza, tyynde abaasan ɵbɵsɵ ba talkiigi zarim geşyyd naimaalsan baina.

Iime buzagai niudargaçuudiin koroto sabotaaza kiize nlas tɵriin çanartai tarilgiin kampaaniiigi salaza baisan pravleeni ba kolkooziin zarim zemetei niuruudiigi ilesyylen gargaad katuu kuuliin kemzeede oruulka josotoi.

N.

Too byridkeliigi saizaruulza kolkooziin zɵɵriiigi kimagadaka

(Kɵdɵɵ biçegçediin biçegyydiin şinzelel)

Byke kolbootiin kolkoozçon udaarniguudiin kural deere „kolkoozuudiigi bolşoviig bolgoko ba kolkoozçoniigi çanga çadaltai bolgoko" geze nɵk. Staalinaas tabigdasan loozoniigi azal kereg deere bejelyylen gyicedkekiin tɵlɵɵ odoo kabariin tarilgiigi bytemzetei sainaar jabuulka temecelde keden mingan kolkoozuud temeceze baina. Ene temecelde erkim sain zişee yzyylze, ɵɵsɵdiingɵɵ tarilgiin tɵsɵbiigi cag darui byrimɵsɵn gyicedkeze kɵdɵlmɵriɵɵ çanar saintaigaar byteeze, erkim urgaca abkiin tula temecesen erkim kolkoozuud nileed olon baika juma.

Kolkoozuudaa bolşoviigiin bolgoko ba kolkoozçonoo çanga çadaltai bolgoko loozon bol tus kolkoozuud dotoroo too byridkeliigi saizaruulan ygeigeer ba olon niitiin zɵɵriiigi narin çangaar kimgadaka asuudaliigi kolkoozçon bykenii mɵnɵɵ ɵdɵriin çukala zorilgo bolgozo tabin ygeigeer azal kereg deere bejelyylen gyicedkegdeze jaabaç bolko ygei. Ilangajaa olon niitiin socialiis zɵɵriigi ɵɵsɵdiingɵɵ niydenii cegei metei narinaar sakika ba enyynii tula too byridkeliin keregiigi josoçolon saizaruulka ton çukala geze manai nam zasagiin gazaruud kedendaki zaaza ɵgɵsɵn baina şuu.

Bide bykenii medeseer, manai keden olon kolkoozuud dotoroo şurgan oroson angiin daisad, ziyligyyd bol kolkoozuudiigi dotoroosoni „semeekeneer" byridken kolbozo butargakiin zorilgoor kolkooziin niitiin zɵɵriigi kulagailka yrike jabadaliigi ɵrgɵnɵɵr emkidkeze ba tere korto keregte kolkoozçoniigi kanduulkiigi oroldozo eldebiin agitaaca jabuulza baisan uçaruud nileed olon baina azai.

Kɵdɵɵ nutagiin namiin emkinyydiin ba somonii zɵblɵyydiin angiiin seremze mokoodoson ba kolkooziin too byridkel ton muu baisan deerees ɵngɵrɵgçɵ ziliin tariaa kuriaalga ba cokilgiin yjede tariaa-orooso kulagailka jabadal nileed olon yzegdesen baina. Zarim kolkoozuudta ene kulagai ba yrike kudaldaka jabadal ton jike bolson deerees olzo ba urgaca kubaariin yjede tariaani ton baga bolzo korosonii ulamaas geşyydiin azalta ɵdɵrtɵ aikabtar baga tariaa kyrtesen baika bɵgɵɵd tyynii ildaraa ynen sedkeleeree sain kɵdɵlzɵ jabasan geşyyd tariaa talkaar dutaad, mɵnɵɵ tarilgiin kɵdɵlmɵridɵ jabaza çadaka ygei jike saad bolson baina. Zişeelbel Deede-Ydiin aimagiin Ibolgiin somonoos D.C. gedegiin biçekeni:

- „Manai" „Kominteerne" komuuna bol bykii Ibolgiin somon dotoroo bygedees jikeken tarilga kiideg tomo kolkooz mɵn bolno. Ɵngɵrɵgçɵ 1932 ondo tarisan 500 garan geegter tarilgani ton sainaar urgaza 20000 bukal tariaa abasan juma. Ulas gɵrɵndɵɵ tuşaaka ujalgani tiimeç jike biçesen. Jireke zil'in tarilgiin yrese ba bişe bişe keregtee gargaşalaad baikadani tus komuniin geşyydiin azalta ɵdɵr de... nileed ygei jike kyrteke ... tariaagaar zaakanç dutaka ygei baisan aadla ankan tariaa kuriaalga bolzo ekilsenees koişo jamarç too byridkel ygei baisan, gadaniin kɵdɵlmɵriçɵdiigi keden zuugaar kɵdɵlgɵɵd tedende ugaa jike tariaa ɵgɵsɵn ba kuriaalga' cokilgiin yjede cag yrgelzedee kulagai ba yrilte bolzo baikadani kemzee abadag ygei baisan. Mɵnɵɵ kolkoozçoniini ideke talka ygei ɵɵsɵdɵɵ gadaaşaa garça kɵdɵlmɵri biderze baina" gene:

Ene bol juu gereçelneb gekede too byridkel suladkaad ba angiiin seremze mokoodood baikada niudargaçuud lamanar loodor ziyligyyd bol tariaa kuriaalga cokilgiin yjede sambaa çɵlɵɵ olood kulagai ba yrilte jikeer emkidkeze kolkooziigi syidken butargakiin korto sybegçelge kiize baina şuu. Kerbee ene kominteerne komuuna meteer tariaa talkaa kulagai ba yriltiin salkinda tabiza arilgaad ynen sedkeleeree sain kolkoozçodoo ideke talka ygei yldeegeed enyynii ildaraa mɵnɵɵ cagiin çukala kɵdɵɵ azaliin kɵdɵlmɵriiin yjede ɵɵsɵdiingɵɵ kɵdɵlmɵri orkiood, gadaaşaa butaran arilza baikadaa kolkoozuudaa bolşoviigiin bolgoko ba kolkoozçodoo çanga çadaltai bolgoko zorilgiigi bejelyylen gyicedkeze çadaka juu? Jaabaç çadagdaka ygei.

Kabariin tarilgiigi cag bolzor dotoroo çanar saintaigaar byrimɵsɵn gyicedkeze, tariaanii bog ɵbɵsɵ tyyke ba paar kakalka, urgaca kuriaalgiigi cag bolzor dotoroo negeç moncogor orooso geen ygei gyiced sainaar kuriaaza abka enyynii tula too byridkel saizaruulka ba olon niitiin zɵɵriigi narinaar kimgadaka temeceliigi çangadkaka ede bygede yndesen zorilgo yyrgenyyd bol bykii kolkoozçodoo bɵgɵɵd enyynii urida ygeitei dunda çadaltai baisan aradaa oirin kojor gurban zil dotoroo çanga çadaltai bolgoko jabadaliigi şuud kangaka bolno.

Geke zuuraa kolkooziin too byridkeliigi ynekeeree sainaar tabiza olonii zɵɵriigi narinaar kimgadaza, kolkoozuudiigi aza akuin ba emkidkeliin talaar bekizyylkiin uçaraa tere too byridkeliin kɵdɵlmɵriɵɵ angiiin daisan teden'i tɵlɵɵlɵgçɵdiigi byrimɵsɵn ceberleke keregtei kolkooziin too byridkeliin keregiigi arad zoniigi ba ulas gɵrɵniigi medeze çadaka ygei bɵgɵɵd zɵblɵltɵ zasagta ynen sedkeleeree itegesen sainaas sain kolkoozçondo naidaka keregtei. Gebeç manai kɵdɵɵ nutagiin nam zɵblɵliin emkinyydiin ba kolkooziin pravleeniiin zygees ene keregte sanalaa tabidag ygei kaişa kereg kandaza keregceedeg ygei baisanii ildaraa zarim kolkooziin too byridkeliigi angiiin daisad bol ɵɵsɵdiigɵɵ garta abaad semeekeneer syidken korlozo baisan uçaruud olon baina:

- Selengiin aimagiin Derestein somonii Voroşiiloviin neremzete arteelda 1932 on kyrter katuu açaltatai baisan niudargan lama Nikalai Cedenii gedeg şurgaza orood tus arteeliin sçotovood nere zygeed too byridkeliini bucaiduulan, karankii kɵreg kiize baina" geze kɵdɵɵ biçegçe S komsomooliin biçene.

Basa, byris zigşyyritei baidal Koriiin aimagiin, Koriiin somonii Zergeliin TOOZ-do bolzo baina.

„Tende emkidkeliin ba aza akuin talaar bekizyylke asuudal bol josotoi sainaar tabigdasan ygei deerees tus kolkooz bol syyliin yjede unakiin tuilda kɵrɵɵd baina. Uçar juub gekede: tooziin sçotovoodiin tuşaaliig niudargan bajan Dorzo Sangidiin gedegte naidasan baiba. Ene ajuulta etegeed bol tus tooziin tyryylegçe Galdan Badma Cerenii gedegtei kamtaran 100 garan pyyd kamtiin tariaagi kuluuza kudaldasan ba Dikaabri sara dotoroo dakin 57 pyyd tariaa kudaldasan g.m. kulagai ba yrilte kiize baisan. Ene kulaag bol mɵnɵɵ kolkoozoos ceberlegdesen bolboç ene kulagai kiisenii tɵlɵɵ keseegdee ɵdii Galdan Badma Cerenii gedegi sçitovoodoosoni şalgaza kolkoozoos ceberleze zɵbɵɵr erkilsen bolboç ene too byridkeliigi kɵtɵlkɵ ondoo itegeltei sain kyniigi olson ygei, bykii ed zɵɵrini jamarç too byridkel ygei, enyynii ecesee aduu maliin oloor korzo baika baira barilgaa tylize sandargaza, ceke kelebel dyyren eze ygei baidaltai. Ene toozto sçotovoodiigi ilgeze, too byridkeliini saizaruulka tukai nutagiin nam, zɵblɵliin emkinyydiini keden udaa kelcesen zɵblɵsɵn bolboç tereni kooşon jarildaan bolood bodoto deere juuç ygei baina" geze B. B. biçeze baina.

Angiiin daisan ba tedenii tɵlɵɵlɵgçɵd bol kolkooziin dunda şurgaza orood, tyynii yndesen salbari bolko too byridkeliin keregiigi korto sedkeleer ɵɵriingɵɵ garta abaad, kɵdii çeneen jike syidkel kiize baisani enyyn deerees todorkoigoor gereçelegdene azai. Nam ba zasagiin gazar bol kolkooziin too byridkeliigi josoçolon saizaruulka ba tyynii niitiin socialiis zɵɵriigi narinaar sakika tukai ilangajaa çukala sanal bodol tabikiigi kɵdɵɵ nutagi'n nam, zɵblɵliin ba kolkooziin emkinyydiigi ujalgalsan bolboç olonki emkinyyd bol ene ariuun ujalgaa ugta gyicelkesen ygei oportuniis josoor kandaza baina azai. Enyynii todorkoi gereçe bol Koriiin aimagiin Koriiin somonii namiin ba zɵblɵliin emkinyyd bolko josoloi. Namiin yyr ba somonii zɵblɵliin karsaar baitala tere zergeliin toozodo too byridkeliini bucaidaza ba kulagai yrilte bolzo kolkoozi'ni unakiin tuilda baikani jaabaç jaabas teseşe ygei.

Kolkooziin pravleeni ba tyyniigi oroilon udaridaza baisan komuniistanar bol too byridkelee saizaruulka ba kulagai yriltetei kair gam ygei temeceze, namiin zaabariigi azal kereg deere bejelyylen gyicedkekiin orondo, zarim kolkooziin kɵtɵlbɵrilɵgçɵd bol ɵɵsɵdɵɵ kulagai yrilte kiize baidag. Enyyn tukai manai „Ynenii" brigaadiin biçekeni:

„Selengiin aimagiin, Burgaltain somonii „Burkavdiviziioon" geze komuuniin tyryylegçe Todtoko Bambariin ba pravleeniiin geşyyd bygedeeree kamtaran „Kojor mingan tɵkɵrig arga ygei çukala keregtei bolbo geze kudalaar keleed, nege sain tomo gakaigaa alaza, nutagiin silpoodo kiilo byriiin 5·5 tɵkɵ- iigɵɵr kudaldaza olson mɵngɵɵ tyryylegçe Bambariin ɵbɵrçɵlɵɵd ɵɵrtɵɵ kojor sain degel ababa. Ene kolkoozto too byridkel ton muu. Bykii mal, morinii tonog, terge şarga geke mɵtiin ed zɵɵrini too byridkel ygei yrigdeze baina"

Ede bykii faagtanuudiigi karaad, yzeed baikadaa juu kiike josotoi bainab gebel byke kɵdɵɵ nutagiin nam zɵblɵliin emkinyyd kolkooziin pravleeninuud ɵɵsɵdiingɵɵ kolkooz dotoroo too byridkeliigi josoçolon saizaruulka, too byridkeliin keregiigi etegeltei sain kolkoozçondo naidaka ba enyynde şurgan orood baisan niudargan, lama, nojod mɵtiin angiiin zabkai eteediigi ceberlen zailuulza, kolkooziin ed zɵɵriigi narinaar sakika jabadalda kolkoozçon niitiigi ɵrgɵnɵɵr elsyylze tedenii angiiin seremziigi deeşeni ɵrgɵkɵ josotoi.

Kolkooz dotoroo ynen sedkeleeree oroldozo sainaar kɵdɵlmɵrilkɵ ba olon niitiin socialiis zɵɵriigi narin çangaar kimgadaka jabadal bol kolkoozuudiigi bolşoviigiin bolgoko ba kolkoozçodoo çanga çadaltai bolgokiin yndesen zamiini mɵn bolno. Kolkooziin too byridkeliigi saizaruulkani ba kimgadal sakiuul çangadkakani ene kapitaliis josonii korto ylegdel bolko kulagaitai eris temecekiin yndesen dɵkɵm nɵkɵcɵl mɵn bolko geze medeke keregtei.

V. Komsomooliin

Respyyblikiin kolkoozçon-udaarniguudiin kojordugaar kuraliin zarlalta

BK (b) N—iin mozkomiin tobçoonii main 17—nii togtooloos;

1. Respyyblikiin kolkoozçod—udaarniguudiin 2—dugaar kuraliigi ijyyliiin 13—do zarlaka.

Ene kuraldaa:, kabariin tarilgiin dyn, paariin, ɵbɵsɵkuriaalgiin, tariaakuriaalgiin, tariaa cokilgiin kampaaniiigi ɵngɵrgɵkɵ asuudal ba socialiis mal azaliigi debzyylke tukai kelceke.

Ene kuralda kolkoozuudaas tɵlɵɵlɵgçiigi ilgeke erke olgoko jabadal bol, imagta tarilgiin tɵsɵbiigi cag bolzortoo gyicedkesen ba paar beledkeliin tɵsɵbiigi 50—kubiaas dooşo bişe gyicedkesen kolkooznuudaas ilgeke erketei baika. Kuralda tɵlɵɵlɵgçɵdiigi sungaka jabadaliigi imagta kolkoozçodiin ɵrgɵn cuglaagaar kelceze ton sain jabasan brigaadanuudiin sostaavaas tomiloko.

Ene kuraliin sostaabiigi 250 kynyydeer batalaka.

Tus kuralda beledkeke ba kɵtɵlbɵrilkiin tɵlɵɵ komiisa: nɵk. nɵk. Podvaarkov, Çimediin, Daniilov, Vinograadov ba Maaslov, tyryylegçede Podvaarkov gegçediigi sungaka.

Aimagiin namiin ba gyicedkeke komteeduudiigi ujalgalkani, tus kuralda beledkel kiike jabadaliigi, niite nebtereliin kɵdɵlmɵriiigi ɵrgɵn niitiin dunda jabuulkadaa, tarilgiigi şiidkeke, yiledberiiin yrgelziin brigaadiigi bykezyylke, paariin kampaaniiigi gabşagaigaar dyyrgeke, çanariin tɵlɵɵ temeceke, erkim sain urgaca abka, ɵbɵsɵkuriaalgiigi cag bolzortoni dyyrgeke, mal azaliigi debzyylke ba maliin ykeliigi kamagaalaka, tariaakuriaalga ba cokilgiigi cag bolzortoni gyicedkeke jabadaliigi toiruulan olguulaltiin kɵdɵlmɵri jabuulka josotoi gene.

Kolkoozuudiin koorondo, 10 ziliin oin sain ɵdɵrlɵlgɵdɵ kabaadaka ba kizaariin ba respyyblikiin kolkoozçod—udaarniguudiin kuralda tɵlɵɵlɵgçɵdiigi ilgekiin tɵlɵɵ mɵriiceɵ ɵrgɵɵr jabuulka.

Mozkomiin niitiin kelteste daalgakani aimag—rajoonii namiin komiteeduudta respyyblikiin kolkoozçod—udaarniguudiin kuralda, ankadugaar kuraliin turşalaas yndeseleze todorkoi zaabari ɵkiigi keçeeke.

BK (b) Namiin MK

Namiin baiguulalta

Leeninii yndesenii bodolgiigi kenç kazailgaza çadaka ygei

Şoviniista Ivanoov ba Çernoov gegçed namiin geşyydiin nereer angiin daisanii aaşa yzyylze baina

Gancakan buriaad kɵdɵlmɵriçɵntei aad gadaaçalza kabçaza baina

Alban gazaruudiigi yndesezeryylke tukai nam zasagiin gazariin çukala togtooliigi azal kereg deere bejelyylen gyicedkeke jabadal ton sulaar jabaza baina. Buriaad Mongol ulasiin gazar şoroin ba kii makabodiin komiteed (GMK) bol main 19—nii ɵdɵr ɵɵriingɵɵ kolegtiviin cuglaan deere albanii gazaraa ker zerge yndesezeryylze baisan tukai profsojuuziin komiteediin tyryylegçe nɵk. Poboorçiin iledkel sonosood, bodoto kemzee abkiin orondo „ene iledkeliigi mederemzenee abka“ geed kizaarlasan baina. Iime alban koirogoor ba orosiin deerenkii yzeleer kandaza baikani gaikaltaiç bişe.

Deerenki GMK—iin naçaalnig Çiorniin gedeg „yndesen buriaad kɵdɵlmɵriçɵdiigi aparaad dotoroo bariza çadaka ygei bainamdi“ geze ceke kelene. Ene şoviniista Çiorniin zygees kabçaka yzel garasanii ildaraa tus aparaad dotoroo kɵdɵlmɵrilzɵ baisan 3 buriaad: Dagbiin, Şagniin ba Budiin gegçed kɵdɵlmɵriɵɵsɵɵ garça oçoson. Enyynii uçar şaltagaan juub gekede tedende aza baidaliin ba ed kereglelii erke baidaliigi sainaar baiguulsan ygei.

Alban gazariigi yndesezeryylke tukai jamarç tɵsɵb ygei, bykii kɵdɵlmɵrini „ɵɵrɵɵ byteke“ zamaar jabaza baina. BMASSR—iin GMK —dotoroo kɵdɵlmɵrilɵzɵ baisan 35 kynees oroidoo gancakan buriaad suuna. Kɵdɵɵ nutagaas jiresen batraag nɵk. Ilijiin kɵdɵlmɵrilzɵ baibaç tyynde jamarç erke baidal olgogdoson ygei.

Ene jikeken aparaad dotoroo gancakan buriaad kɵdɵlmɵrilzɵ baibaç tyynde ali kereglegdeke erke baidal olgokiin tula sanalaa tabitugai mɵn şoviniizamiin kara yzeleer karşalza baina.

Zişelbel: Ilijiin bol sajakan kɵdɵɵgɵɵs jiresen kyn bolko tula tyyniigi ali negen korşoodo kanduulza, idee kooliin zyiliigi olgokiin tukai kuuli zakiraanii gazartaa keden udaa guisan bolboç ɵnɵɵki şoviniista Çiorniin tyryytei tere guilgiinl keregceedeg ygei. GMK—iin kɵdɵlmɵriçɵd bygedeeree usan zamiin korşoodo bekizyylegdeze, tendees idee ba kynese tezeeliin zyiliigi dyyren abça baidag bolboç tere Ilijiiniigi KTK-iin № 29 kopiraacada bekizyylsen baina. Enyynii ecesee nɵk. Ilijiin bol idee kooloor ton jike jadarza baina.

Ede bykii baidal deerees baicaaza, yzebel nilieed olon alban gazaruud ba ilangajaa GMK—d bol alban gazaruudiigi yndesezeryylke tukai nam ba zasagiin gazariin ton çukala togtooliigi azal kereg deere bejelyylen gyicedkekees baitugai karin orosiin deerenki şoviniizam yzel gargaza Leeninii yndesenii bodolgiigi buzagaigaar kazailgaza baina azai.

Buriaad Mongol ulasiin GMK-iin 35 kɵdɵlmɵriçɵdɵɵs gancakan buriaad kɵdɵlmɵrilzɵ baikaas baitugai karin tere kɵdɵɵgɵɵs jiresen batraagta aza amidaraliin ba ed kereglelii erke baidal baiguulan ygei zoriuuta gadaaçalan kabçaza baisan zigşyyrite baidal bol jɵriin porostoi kereg bişe ene bol şoviniizamiin kara yzel galzuuran delgerze baisanii negen todorkoi gereçe mɵn. Kotiin namiin komiteed bol galzuugaar aaşalza baisan GMK—diin şoviniistanarta eris katuu kemzee abça tende yndesezeryylke jabadaliigi çangadkaka ba tedende ali kereglegdeke erke baidal olgoko tukai darui ankarka josotoi bolbo.

V.

Şoviniista Ivanoov namda jabaza çadaka ygei

Korliin aimagiin Kezengiin MSS iin direegter Ivanoov gedeg josotoi şoviniista baina. Enyynii urida tere Ivanoov bol namaas kɵɵgdɵsɵn aadla arga mekeer dakinaa şurgaza orson baina.

Ɵɵngɵrɵgçɵ 1932 ondo ɵɵriingɵɵ tɵrɵl bolko uridiin cagaantanii bandiit Vitenikoov gedegi tus MSS—iin zavkooz bolgon abasanii syylde ebleren buriaad kɵdɵlmɵriçɵdɵɵ kabçaza ekilsen baina: staanciin karuulçan Bata Mɵnkiin gedegi gariin kyçeer alkisan ba mɵn ɵɵriingɵɵ kɵdɵlmɵriçɵn Babuu Erdeniin gedegiin ɵbɵçɵlzɵ kɵdɵlmɵriɵɵs geegdekedeni tyynde jamarç tusalamza yzyylsen ygei karin 1 zilees ilyy kɵdɵlmɵrilsɵn tyyniigi kɵdɵlmɵriɵɵsɵni gargaad, kojor dakin gereeseni yldeze namnasan baika juma.

Şoviniista Ivanooviin korto aaşani enyygeer eceslesen ygei; MSS—iin erkim sain kɵdɵlmɵriçɵd—darkaçuud ba yniee saagçad bolko Sezeb Cerenii, Vasiili Gasaranii, Galdan Zambaliin gegçediigi gadaaçalan kabçakiin zorilgoor „syy kuluuba, synde usa kolibo, muugaar“ kɵdɵlmɵrilnɵ g. m. kudalaar kardaza azalaasani gargaba.

Ivanoov bol şoviniizam yzel gargaza buriaaduudiigi kaçakaas gadna alban koirog ba nobço nazagai aaşa yzyyldeg: enyynii gemeer Culkura geze gazata 1500 ceentner ɵbɵsɵ ɵzɵzɵ kocorson baina.

Iigeze namiin bodolgiigi korto sedkeleer kazailgaza ba eldebiin buzagai aaşa yzyylze baisan Ivanoov bol namda jabaza jaabaç çadaka ygei.

Korliin buriaad.

Nooso beledkel

Ed kereglegçediin kopiracanuudiin amagalan yzeliigi kukacokiko

Nam ba zɵblɵliin emkinyyd nooso beledkelde niuuraaraa karaka

BK(b) namiin TK ba AKZ-nyyd ene ziliin maarta sariin 10-nii ɵdɵrɵɵ gargasan ujalgata josoor nooso ulas orondo tuşaaka tukai togtooldoo manai kɵdɵɵnii byke nam, zɵblɵl, ed kereglegçediin kopiraaciin emkinyydiin ene beledkel tukai erkilke kɵdɵlmɵriigi todorkoi cekeer zaabarilaza ɵkɵ zuuraa, enyynde bolşoviig josoor temeceke ba nooso beledkeliin kampaaniigi odoo yjede jabuulagdaza baigaa tarilgiin, paariin g. m. kampaaninuudtai cacuulan erkilke josotoi geze ujalgalsan belei.

Tiigebeç, BM-iin AKZ bol nooso ujalgata josoor tuşaaka tukai tɵsɵbiigi zokioozo ujalgiin caarsiigi kolkooz, ɵmçɵtɵ ailuudta ba niudargaçuudta katuu daalta ɵkɵ jabadaliigi main 20-nii ɵdɵr kyrtele kyrgeke geze aimag ba rajoonii nam zɵblɵliin emkinyyd ba ekin udaa ed kereglegçediin korşoonuudiigi çangata zakirsan belei geketei kamta ene ɵdɵriin manai soninii kuudasanaa tolilogdoson, respyyblik dotorki aimaguud ta ujalgata caarsiigi taraaza baisan tukai medeegees baicaaza yzekede ene kɵdɵlmɵriigi araikan 43,5 kubi gyicedkegdesen şuu. Iigeed baikadani ed kereglegçediin korşoonii ɵmɵnɵ asuudal tabika zergetei baina, ene bol jamar uçaraas iigeze tasaldaba geze doodo şatiin ed kereglegçediin korşoonuudiin 40 kubini jamarç medee oroson ygei, bişe 12 aimaguudta ujalgata caarsiigi araikan 36,2 kubi tɵsɵbɵɵ dyyrgesen. Ene kereg bolbol imagta nam ba zasagiin daabariigi buzagaigaar tasalsan ba enyynde kaikaramza ygei ba kariuucalga ygei ed kereglegçediin korşoonuudiin kandasaniigi gerçelene.

Nooso beledkeliin tukai gargagdasan namiin ba zasagiin aikabtar çukala ba enyyniigi cag bolzortoni erkileze indyystriin oroniigi kɵdɵɵ azaliin tyykei edleleer kangaka, kɵdɵɵnii kolkoozçon ba ɵmçɵtɵ azaltaniigi bolbosoroson edeer kangaka zorilgotoi namiin çukala bodoliigi bejelyylkiin tɵlɵɵ manai respyyblikiin aimagiin ba rajoonii namiin ba zɵblɵliin emkinyyd enyyn tukaida saitar sanalaa tabiza aimagiin ed kereglegçediin korşoonuudiigi ɵɵsɵdiin şalgalta dooro abça tusalamza ɵgɵɵ ygeini jikeken gaikaltai baina. Enyyn tukai olonki aimaguudiin namiin emkinyydte ɵgtɵsɵn mozkomiin zaabarinuud kycendee kyrgegden ygei orkigdosoni jikeken zigşyyritei baina. Ede aimagiin emkinyyd bol nooso beledkeliin kampaaniin kɵdɵlmɵriigi ɵɵsɵdiin yyrgede abana ygei, gancakan tarilgiin kɵdɵlmɵridɵ çɵlɵɵ ygei deerees oportuniis şaltag barina şuu. Edegeer oportuniistan bol, jaabaç nam ba zasag bol bidenees jamarçigi atagai kampaaniigi cag bolzortoni 100 kubi dyyrgeke josotoi geze erilte kiine geze medene ygei, imagta negen kampaaniigi nɵgɵɵdɵkiɵɵr karşalduulan şaltagaalaza suudag şuu.

Tere tula bidenii naidaka kereg bol, moziin kinaka komiis ba kɵdɵlmɵriçɵn tariaaçanii inspeegce edegeer oportuniis yzel bariza amarkan suudag ba kudalaar medee ɵgɵgçɵnɵriin „niydenii şeliigi“ saitar arçaka ba edeneriin “ɵbɵçɵniigi“ emneke bolbuu geze naidaka bainam.

Noosonii ebleliin karajaata aimaguudta ene kampaani bol biçenees ziseelbel nileed ygei deere baina, tende nooso ujalgata josoor gyyrendee tuşaaka tukai gargagdasan namiin togtooliigi niite kolkoozçonii ba ɵmçɵtɵ azaltanii dunda nebtergeze ujalgata caarsiigi nileed ygei jabuulsan baina, tiigebeç ene aimaguudta noosonii beledkel toirozo baigaa angiin temeceliigi ba niudargaçuud, lamanar, nojod bolon tedenii aagintanuudiin koroto yyskelde katuu kariuu ɵgçɵ çadasan ygei.

Aga ba Zakaaminii aimaguudta nooso beledkel tukai ujalgiin caarsiigi zokiooko cagtaa maliin tologoigi 15-aas 38% kyrtele dutuu byridkesen jabadaluud baina şuu. Tere tula aimagiin namiin ba zɵblɵliin emkinyyd nooso beledkel teeşe niuuraaraa karaza, enyynde kariuucalgatai bolko ed kereglegçediin korşoonuudiigi şalgan udaridaza ene kampaaniigi cag bolzortoni amzaltataigaar gyicedkeke josotoi.

N-ii.

Ulas orondoo nooso tuşaaka ujalga bariuulan ɵgçɵ baisanii tukai ijyyniiin 15 nii ɵdɵriin medee

Aimegiin neres	1933 onii beledkeliin tɵsɵb toon.	ujalga bari uulsani	Tɵsɵbiin % %
I. Ed kereglegçediin kopiraaca			
Alair . . .	19,9	7,1	36
Bookon . . .	12,9	—	—
E-Bulgad . .	22,2	—	—
Bargazan . .	18.7	—	—
D-Yde . . .	13,6	4,5	33
Kiaagta . .	27,7	4,8	17
Kabaan . .	3,9	—	—
M-Şiber . .	14,2	10,5	74
Tynken . .	10,1	1,0	10
Kori	23,5	9,6	41
Jaruuna . .	4,8	—	—
Zakaamin . .	12,2	3,1	25
Dyni . . .	182,8	40,6	22,2
I noosnii kolboo			
Aga	80,0	60,0	75
Selenge . .	65,0	42	65
Dyni . . .	145	102	70
Kamta . . .	327,8	122,6	43,5

Nooso beledkel tukai juuç medene ygei

Selenge. Tamçiin somon bol gol mal azaltai somon ba tus somon Selengiin aimagiin nooso beledkeliin kampaanida şiidkekli çanartai bolko baina, geke zuura eneeken yjede tus somonii kolkoozuud ba ɵmçɵtɵ azaltan konidiin noosiigi kirgaza, tedenii zarimiini nooso tuşaaka tɵsɵb ygei deerees ilangajaa ɵmçɵtɵ azaltan bol ene zilingee noosiigi demii engiin naimaaçadta eldeb ed bɵsɵɵr kudaldaza konzoo naimaa kiize baina.

Tiigebeç, Tamçiin somonii ed kereglegçediin kopiraaca enyyniigi sain medeze baibaç jamarçigi kemzee abana ygei demei ɵɵsɵdiin çadabari kɵtɵlbɵri ygei deerees noosiigi kocorgozo suuna. Kolkoozçon ba ɵmçɵtɵ azaltan bol odoo cagta kirgaza abasan koninii noosiigi kaişaç tuşaaka josotoigi medel ygei suuna.

Tere tula Tamçiin somonii namiin ba zɵblɵliin emkinyyd bol ene cagaa tus kopiraaciin çike tataza, kɵdɵlmɵriigi zasaza, somonii kolkoozçon ba ɵmçɵtɵ azaltanii dunda nam ba zasagiin nooso beledkel tukai gargasan togtooliigi saitar nebtergeze, ɵɵsɵdiin idebkiteni tomilzo nooso beledkeliin kampaaniigi cag bolzortoni ba kopiraaciin alduugi zasaza oiriin ɵdɵryydte eris kubilalta abka josotoi. Somonii niudargaçuudta ene cagaa katuu daabari—ɵgçɵ noosoor naimaa konzoo kiigçediigi nomogodkokiin kemzee abka keregtei.

N.

Kiliin caana

Ekonoomikiin taalar beje bejee dobtololcoko ygein tukai soveediin projeegto

Loondon, 22 (T). Ekonoomikiin konfireence deere soveediin tɵlɵɵ lɵgçɵdiigi udaridaza baisan nɵk. Litviinov bol ekonoomikiin talaar beje bejedee dobtololcoko ygei tukai paagtiin soveediin projeegte duradkaba. Tyyn dotoroo kelegdeseni:

„Dooro dursagdasan oron ulasuudiin zasag zakirgaanuud bolbol ekonoomikiin agreessiigi (kyçer keg jabadaliigi) zogzooko kereg bol ken negen ulasuudta ekonoomikiini sisteeme ondo ondoo bodolgotoi baibaç ekonoomikiin azakuin talaar byke ulasuudiin amagalan karilcakiin çukala nɵkɵcɵl geze medereed

ekonoomikiin agreessiigi zogsooko jabadalani odoo baigaa sanaa zoboriba beje bejee itegelceke ygein agaariigi zailuulka keregte tusalkaabza geze taagaad

bykii ulasuud bol koorondiin arcaldaagi şiidkekiin zebseg bolko dain ceregees tatagalzakiin kazuugaar ali bykii ekonoomikiin agreessiin ilerkei dalda majaguudiigi kereglekee ugtalan arcaabdi geze mederkeni odoonii ekonoomikiin jadaralta baidaliigi saizaruulka keregte zailaşagyi çukalaliigini medereed

dooro kelcen batalsani:

1) Kelcee batalsan talanuud bol ɵɵriingɵɵ jabuulka bodolgodo 1927 onii delekeidekinii ekonoomikiin konfireencede sonoskogdozo 1933 ondo evroopodekinii kolboonii tukai ba olon ulasiin koorondo ken negeniigi ulas-tɵriin ekonoomikiin sisteeme ondoo baibaç amagalanaar karilcaka tukai asuudaliigi şinzelke komiisoor batalagdasan priincipiigi barimtalna.

2) Kerbee batalsan etegeedyyd bolbol ɵɵsɵd koorondiingoo karilcaanda agreessiin kabaatai jamarç jabuulga yiledelcekiigi arcana. Enyyntei zokilduulan kelcee batalagça talanuud bol ɵɵsɵd ɵɵsɵdiingɵɵ ulasuudta ken negeniigee naimaa aralzaanii baidaliigi busad ulasuudta togtoogdoson erke baidalaas muudkakaar zoriuulsan kemzeenyydiigi kereglekе jabadalani tus kelceenii protokooliin priincep (gurimiigi) tasalduulan kereg mɵn geze yzemzelegdene.

Tus protokooliin negedeki ba kojordoki zyilyydte sonoskogdoson priincebyydtei zokilduulan kelcee batalsan talanuud bol jiredii cagta ɵɵriingɵɵ naimaanii bodolgiin zebseg bolgozo ile daldaa bujuu jamar negen şaltagaantai gaar oroi gacakan ulasta esergyycen zoriuulsan syi gailiigi togtooko, oroi gancakan ulasiin ed baraagii kudaldan abkaçgyi tere ulasta baraagaa naimaalkaç ygei, tere baraagi oruulkaç gee bol tusagaa tɵmɵr usan zamiin tɵlbɵri abka naloog açaka, kaşaka gesen ulasiingaa azakuin emkinyydiigi tusagaar erke baidaltaigaar bailgaka, ecesiin syylde oroi ganca ulasiin naimaanda zasag zakirgaanii kemzee jabuulgaar karaalagdasan bolkoor kiike geke zergiin karşa jabuulganuudiigi yiledeke bujuu kereglekee bajariin gurimaar arcana.

Ene protokooliin kyçendee orokotoi adali protokooldo garaa tabisan ulasuudta kereglegdeze baigaa karşalaltiin meetodyyd selgyylen boliuulagdaka josotoi. Ene protokool bol ulas ulasuudiin zasagiin ratifizuulagdaka (eceslen batalagdaka) josotoi bɵgɵɵd ratifizuulagdasan tukai tus tus ulasuudiin medee kylieelcen abalcasanii syyleer kyçendee orono,

Socialiis pooliiin urgaciigi-sain kaşaagaar kamagaalka

Kojordugaar socialiis taban ziliin ankadugaar bolşoviigiin kabariin tarilgiin tɵsɵbiigi cag bolzortoni çanartai ba bolzortoni amzaltaigaar gyicedkekiin tɵlɵɵ bykii kolkoozçon, ilangajaa udaarniguud ba ɵmçɵtɵ azaltan bolon manai namiin, zɵblɵliin, profsojuuziin emkinyyd tyynii geşyyd bykenii aikabtar jikeken idebki keçeelee emkidkeze, ecesee cusaralta ygei daiçalan temeceze nileed ygei jikeken kɵdɵlmɵriigi gargaza josotoi bolşoviig ilalta tuilasan juma.

Kabariin tarilgiin jabaca tukai ene ijyyniiin 15-nii ɵdɵriin medeegeer manai respyyblik dotoroo kamta 306.324 ga eldeb tɵrɵliin tarilganuudiigi kiisen baina, enyyn dotoroo: kolkoozuud - 256.340 ga ɵmçɵtɵn - 34.307 ga, sovkoozuud - 3589 ga tarigdasan, geketei kamta ene zilde yne jiketei şiniiciin tarilga kiigdesen baika geze medeke keregtei. Ene 300 garan minga ynetei çanariin tarilga ba enyynde gargagdasan keden mingan kolkoozçon — udaarniguudiin azalta ɵdɵriigi cegnekiin arga ygei, imagta socialiizmiin bata beki suuri geze toolokoos ondoo juu baikab;

Tere tula, ene jikeken socialiizmiin baiguulalta bolko cen ygei jike azaliigi gancakan tarilga kiize gyicedkeed ɵɵsɵdiin temeceliigi kizaarlaka joso ygei, enyyniigi ɵdɵr cag byride kamagaalan karaka jabadaliin ekin tyryyçiin kemzee bolbol negen talaas sain kaşaagaar kaşaka temecel bolko juuma. Manai respyyblikiin jikenki kolkoozuud bol, odoo yjede tarilgiin tɵsɵbiigi amzaltataigaar kiize dyyrgeed paariin beledkelde şuud orozo baika zuura kaşaa tarilgiin kɵdɵlmɵridɵ tiime sainaar kandaza baina gekiin arga ygei şuu. Uçarni manai soninii syyliin dugaaruudta tolilogdoson kɵd. kɵd. biçegçediin biçegees medekede zarim kolkoozuud tarilgiin kɵdɵlmɵriigi dyyrgebeç tyyniigee kaşaalaka tukai jamarçigi beledkel ygei suuna geze dokioo ɵgɵnɵ. Ziseelbel: Selengiin aimagiin negen jikeken kolkooz „Ulaan Orongo“ bol 2 minga garan ga tarilga kiize dyyrgebeç, tyyniigi mɵnɵɵ kyrter kaşaalna ygei, kaşaanda kereglegdeke surgaag ba gadasaniigi beledkee ɵdii, tus tarilgiin gazar bol maliin kɵldɵ gemteze, tyyn deere urgasan tariaanii uzuur malda idegdeze aikabtar ajuulta baidalda baina geke juma. Komuuniin uridiin tyryylegçe Dondobiin ba mɵn yyriin uridiin darga nɵk. Zamcaranii gegçed—kolkoozçon - udaarniguudiin zygees kedii udaa, kaşaa barilgiigi tarilgiin kɵdɵlmɵriiin yjede, zarim negen tarilgiin brigaadta kamzuulagdaa ygei geşyydees tuskai kaşaa barika brigaad emkidkeze tarilgiin ba kaşaa barika jabadal kojoriigi cacuudkan jabuulka tukai oroson zaabariigi ugta kereglen ygei oportuniis josonii „eelzeete“ kɵdɵlmɵriigi kylieeze suusanaas odoo bolkodoo aikabtaraar enyynde tasaldabari gargasan şuu, ene metiin faaktanuudiigi keden oloor temdegleze bolkoor baina. Tiigebeç, ganca ene baidal deerees manai kolkoozuud bol socialiis urgaciigi sain kaşaagaar kamagaalka josotoi geze medesen ygei ba medebeç tyyniigi cegnesen ygeini ilerkei baina.

Bideneriin gol çukala oiriin cagaa kiike zorilgo bol, kolkoozuudiin, sovkoozuudiin tarilgiin kɵdɵlmɵridɵ jabasan yrgelziin brigaadiigi emkidkeze, tedende kolkoozuudiin bişe azalda jabaza baisan kynyydiigi nemen ɵgçɵ, socialiis pooliiin urgaciigi dyyren kamagaalza abka negen gol kemzee bol, imagta kaşaa bariza kamagaalka geze oilguulan ene jabadalda jikekeneer tedenii azal idebkiigi badaruulan cacaruulza udaarnig josoor dyyrgekiin tula daiçalan temeceke —nam komsomooliin ba zɵblɵliin emkinyydiin, tyynii geşyydiin bolon kolkoozçon—udaarniguudiin ariuukan ujalga baina geze medeke josotoi. Enyyntei kamta paariin beledkeliin kampaaniigi suladkaza bolko ygei, kolkoozuudiin dunda azaliigi zɵbɵɵr emkidkeze negenç kolkoozçon paar beledkel ba kaşaa barilgada kandan ygei baika joso ygei geze loozou uridaa barika keregtei.

Geketei kamta ɵmçiin azaltaniigi ton martaza bolko ygei tedenii dunda mɵn oilguulaltiin kɵdɵlmɵri erkileze tedeniigi ene kaşaa barilgiin kɵdɵlmɵridɵ kanduulka josotoi zuura ker ene kampaanida zyrigçediigi socialiis pooliiin urgacada koro saad kiisentei adalikan kuuliin katuu zemede abka çukala ujalgatai.

Angiin daisadiin ali bolko koroto yyskeltei bolşoviig josoor dailan temeceze, socialiis pooliiin urgaciigi zaaç gemteel ygei abkiin tula emkiteigeer temecejaa.

N.

Redaagtor S. ŞIRABOON.

Издательства „Бурправда“ и „Унэн“ Бурлит 32.